

BÉTSI MAGYAR KURIR.

És

SOKFELE, TOLDALÉKÜL.

Nr. Indult: Pénteken, Januárius' 24-dikén, 1854.

7.

SPANYOL AMERIKA.

Mexicóból Nov. 2-ről érkezett tudósítások szerint, a' békesség még ott igen kétséges lábon áll. Zavala, a' ki ezelőtt valamellyik Európai Udvarnál Követ volt, Finantz Miniszternek van elszánva. Ő a' Congresszusban minden portékától járandó vámot 50 pCentumra akart leszállítani. Mexicóban azért nem áll helyre a' békesség, mivel Santana közelébbi Proclamatziójában, a' tizedet eltöröltnek nyilatkozta, a' mi által a' seregnél nagy befolyású papságot magára haragította.

Valparaisóból Jul. 30-ról: a' Pernani Kormány szünet nélkül elfogatásokkal, tömlőtözésekkel, száműzésekkel, és halálra való ítéletekkel foglalatoskodik. Gamarra a' Elölülő azon töri fejét, hogy ha jó szerivel nem, tehát hatalommal, és erőszakkal biztosítsa magának jövődre nézve Praesidensséget. Chiliben a' Kormány valamivel nagyobb mérsékletet mutat. Sz. Jagóban új politikai alkotvány hoztatott, 's az esketés nagy pompával immár véghez is ment.

A' Buenosayresi Insurgensek, kik a' várost ostromlították, győzedelmeskedtek, 's a' Miniszterek elbótsáttak. Az Argentini köztársaságnak Igazgatója, és Generálkapitánya Don Juan Ramon Balarse, a' várost erősen őltalmazta, 's a' polgárokat felgyverkezttette a' Rebellesek ellen; de

mind a' mellett nem sokra ment, és a' Kormány kéntelen volt capitulálni. Igy azután a' Rebellesek legelőbb is az Igazgatót kívánták elmozdítani, a' mi megtörténvén, Don Juan Ramon Balarse helyébe, a' győzedelmesek Viamont Urat választák Generál igazgatónak. Ennek Charactere, és principiumai a' Köztársaságnak boldog jövődőt ígérnek.

Ejszak Amerikán keresztül érkezett tudósítások Mexicóra nézve jelentik: Duran Generális, Oaxacában, Canatero Generállal egyesítette seregét, — de azért mind kettőjököt megverte Gomez Generalis, úgy, hogy kéntelenek valánakágyújokat tserbe hagyni, és szaladásnak eredni. Santana egészsége sokat szenvedett a' táborozás ideje alatt, a' miért fálura költözött, 's ideiglen az igazgatást a Vice Praesidensre bízta. A' Congresszus, Iturbidének, Mexico függetlensége körül tett érdemeit egy hülönös Decretumban elesmérte, 's familiájának a' hazatérésre engedelmet adott.

BRAZILIA.

Portsmouthba a' napokban érkezett Tyne nevű gőzhajó 460,000 dollárral Rio de Janeiróból, a' midőn az ottani Justitz Miniszternek, a' békebíráihoz intézett Kérülőleveleket közli, mellynek foglalatja ez: értésére esvén a' Kormánynak, hogy a' rabokkal való kereskedés eltörlesztését nem te-

kintyén a lakosok, — még mindég szállittatnak Négerek Braziliába, a' mi a' Biráknak nagy gondatlanságokra mutat: ennél fogva a' Kamarák megparantsolják, hogy ebben a' részben kemény nyomozások tétessenek, 's azok ellen, kik Négereket hoznak, vagy vesznek, vagy azokat lakóhelyeken dugva tartogatták, a' törvény egész ereje fordítassék.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Soha sem volt Görög Ország nyugodtabb állapotban, mint most, a' midőn polgárok, és parasztok mérséklett adó mellett, a' kereskedést, és földművelést minden akadály nélkül űzhetik, a' midőn a' gyenge, éppen úgy, mint az erős, az alsóbb rendű, mint az előkelő szabadsággal bír, 's a' törvény általma alatt örvendezhet. A' Regenségnek még nem volt szüksége megérkezése óta keménykedni, 's midőn Tinos szigetén némelly nyughatatlank rendtelenséget akartak támasztani, elégséges volt 2 oszlálynak oda küldése, 's az óta az Orzágnak egyik részében sem háborított meg a' tsendesség. Nehány Görögök egy két belsődiékkal kezét fogván lázzadó felszóllításokat szegezgettek ki, de nyomban elfogattattak, 's az illető Biráknak általadattak. Megszüntek azóta minden tselszövések, mellyekben maga a' nép soha sem vett volt téteményes részt. Már a' segéd seregnek visszatérése is bizonyítja, hogy a' Kormányának nints szüksége rendkívül való hatalomra, és képes maga is tekintetét fenntartani. Egyes ragadozások, gyilkosságok, úgymint elapadó-szokásoknak maradványai, mindennap ritkábbak, 's nem sokára egészen megszűnnek, mivel a' legjobb, 's vitézebb hajdani Palikárok öszve állott sereg által, gyalog, és lóháton szünet nélkül üldöztetnek, megtámadtatnak, 's elfo-

gattatván, Törvényszék elibe hartzoltatnak. Ez most jelen állapotja annak az Orzágnak, melly tsak egy esztendővel ez előtt polgári háború által sartzoltatva, falui feldúlátva, mezői elhagyatva, minden törvényszék, 's bírák nélkül, végképpen elbomláshoz közel volt, — most a' jöllét első sokára hágván, egész bizodalommal reménylhetni, hogy majd egykor bős Fejedelmek alatt, a' bődoltság legfőbb pontjára emelkedik.

O R O S Z O R S Z Á G.

Az Oraniai Hertzeg, és idősb fija Printz Vilhelm O Magasságok Jan. 4-kén Sz. Pétervárába érkeztek. — Az a' kérdés, valljon ha a' Külföldiek Orosz Országot egyszernél többször elhagyják, fizetnek e' 5 esztendei adót, az Orzágos Tanástól igennel döntetett el, 's ez a' határozat O Felsege által is helyben hagyattott.

(Allgem. Zeitung.) A' Sz. Pétervári Cabinetumhoz, következő Jegyzék küldetett a' Párisi Cabinétól, a' tavaj Jul. 8 kán véghez ment Orosz-Török Tractatus miatt: „A' Frantziák Királya O Felsege, alólírt Agensének meg van hagyva, adná értésére a' Sz. Pétervári Cabinetumnak azon mély aggodalmat, mellyet a' Frantzia Kormány, az Orosz Tsászár, és a' nagy Ur közt véghez ment Tractatus miatt érez. A' Király Kormányának vélekedése szerint, ez a' Tractatus az Orosz, és Török birodalom költsönös viszonyainak új caractert ad, melly ellen az Európai Hatalmasságoknak jussok van kikelni. Ennél fogva az Alólírt ezennel kinyilatkoztatja, hogy ha ezen irovány pontjai, idővel Orosz Ország részéről, Török Ország belső dolgaiba való avatkozást húznának magok után, a' Frantzia Kormány azt az útat fogja követni, mellyet a' környüállások megkívánnak, a' kérdésben lévő Tractatusra való min-

den tekintet nélkül. Az Alólírttnak egyzersmind annak kijelentése is meggyattatott, hogy a' Frantziák Királya Ő Felsege Konstantinápolyi Agense által, a' fényes Portának, ehez hasonló Jegyzék adattatott légyen által. Sz. Pétervára Oct. 1835. (Aláírás.) J. de Lagréné.

Erre az Orosz Miniszter Nesselrode ekképpen felelt: „Az alólírttvette azon Jegyzéket, melly által a' Frantziák Királya Ő Felsege Agense Lagréné Ur abbeli aggodalomról tudósít, mellyet érez a' Frantzia Kormány, az Orosz Hatalmasság, és a' fényes Porta között véghez ment Tractatus miatt, de még is aggodalmának sem okát, sem a' ne talán lehetséges kifogásokat elő nem adja. Azért az Alólírtt nem is esmerheti, annyival kevés'be foghatja meg a' neheztelés okát. A' 8-dik Juliusi Tractatus valóban merő óltalombeli: ez, két független Hatalmasságok között kötött, kik arra telyes jussal bírtak: az, egyik Státusnak érdekeit sem tsonkítja. Minő kifogások lehetnének tehát azok, mellyeket más Hatalmasságok egy illyen Egyesség ellen tehetnének? Miképpen mondhatják, hogy erőtelennek esmerik a' Tractatust, ha tsak szándékjokban nintsen felforgatni azt az Országot, mellyet a' Tractatus meg akar tartani? De nem lehet ez Frantzia Ország szándéka, — mert hiszen világos ellenkezésben volna azon nyilatkoztatásokkal, mellyeket a' Keletnek utóbbi fejtegetésekor adott vólt. Az alólírttnak tehát előre kell látnia, hogy a' Lagréné Ur jegyzékében kimondott vélekedés, nem igaz adatokon alapúl, és hogy a' Frantzia Kormány, megértvén majd a' Konstantinápolyi Agenstől, a' kérdéses Tractatusnak hasznát, azt ahozképest méltatni is fogja tudni. Ez az íróvány igen is megváltoztatja a' viszonyokat Orosz Ország, és a' fényes Porta

között, mert sokáig tartó ellenségeskedés helyébe, bizodalom, és őszinte barátság lép, melly kezese lecd mindenkor a' Török Birodalom megtartásának. Hly tisztá, 's hasznót nem vadászó szándéktól vezetetik a' Tsászár Ő Felsege, 's a' Jul. 8-ki Tractatusban foglalt kötelezéseit híven meg is tartja — a' Lagréné Ur Jegyzékére való minden tekintet nélkül. Sz. Pétervára Oct. 1835. (Aláírás.) Nesselrode.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Deputátusok Kamarájának Jan. 10-kén tartatott Ülésében, BartheUr egy törvényjavallatot terjesztett elő a' Minisztereknek, és más tisztviselőknek felelet terhek, bévádoltatások, és elíteltetések felől. Az első tzikkely szól a' Minisztereket kötelező felelet teheréről. Ez a' fenyítő, vagy polgári jusra vitetődik. Amaz áll Felsegsértésben, (a' Király, Királyné, Korona örökös, vagy Regens, a' Status, Alkotvány, vagy Kamarák ellen) kitsikarásban, törvénytelen adók beszedésében, a' Status jövedelemnek önhasznára való fordításában, megvesztegetésben, Status eladási részvételben; a' Status érdekeknek szántszándékos megsértésében a' törvényre való nem ügyelés, vagy hatalom vissza élése által. — Polgári vélekhez tartoznak: a' törvény végrehajtását és Státus jövedelem fenntartását illető nagyobb hibák, — törvény ellen felvett minden költsön, Kintses Kamara nyugtatóványainak nagyobb számmal, mint a' törvény megengedi, vagy a' szükség kívánja, kiadása, — idegen költsönért való kezeskedés a' Kamarák megegyezése nélkül, és a' Státus jövedelemnek, nem a' kijegyzett tzelra való elköltése. Mikor esik a' Miniszter polgári felelet terhe alá, a' Kamara határozza el, és a' Király hagyja helyben. Elébb a' Kamaráknak a' Biz-

'tosságot, és a' bévádolt Minisztert kell kihalगतniok. A' II-dik tzikkely a' vádlásról szól. A' Kamara csak 5 tag által alá irt vád után kezdhet pert a' Miniszter ellen. Három nappal azután a' vád előterjesztetik. Ha a' Kamara a' pernek helyét látja, akkor azt az, illető Miniszterrel kell közleni. Ezen közlés után legalább 8 nappal, tartozik a' Kamara meghalगतni a' Miniszter által nem talán adandó tudósítást, ugy azután elhatározza, Biztosság elibe adja e' a' dolgot, vagy ne? A' Biztossághoz, a' Kamarának mindegyik Bureauja egy egy tagot nevez. Mind a' vádlónak, mind a' bévádoltattnak ki kell halगतatniok. A' Biztosság, mellynek tagja vádló nem lehet, 9 nap után tudósítja a' Kamarát, és mi után a' dolgot szorossan megvizsgálta, vagy visszaveti a' vádat, vagy elfogadja. Tanúkat kihalगतathat ugyan, de nem Minisztereket, — éppen olly kevéssé kívánhat a' Miniszteriumtól okleveleket. — Ha közülesben, a' vád félrevettetni javaltatik, ekkor elébb e' felett szavazni kell. Minden tag tétethet vizsgálatot valamely egyes pontra néve. Ha a' vádlótzikkelyek elfogadtatnak, akkor a' Pairek Kamarájával közöltetnek, a' mire a' Kamara maga közzül egy 3 vagy 5 tagból álló Biztosságot nevez ki. A' bévádolás elhagyottnak tekintetik, ha az új Kamara 3 hónap alatt ismét fel nem veszi. A' kik a' Miniszterrel bünhödtek, azok evvel együtt állanak Perben. Az elhagyott, vagy fel nem vett vádat, nem lehet többé felvenni. Egy Minisztert sem lehet hivatala letétele után 3 esztendővel, bévádolni. A' Kamara azon Minisztert is idézheti a' Pairek Kamarája elibe, a' ki ellen már polgári per foly. A' III-dik tzikkely az ítéletet, 's ennek végrehajtását foglalja magában. A' Pairek Kamarája, Pair Udvarrá változik, mi helyt a' vád feltételett. Az Elölülő leg-

elébb is a' bévádoltat halगतja ki, 's azután határozza el az Udvar, van e' helye elfogattatásnak, vagy nints? A' munkálódások kezdetekor a' Pairek nevét fennszóval kiáltják ki. A' béperesített Felek visszavethetik azt a' Pairet, a' mellyiket akarnak. A' Pairek titkos Ülésben szavaznak. A' Pairek Kamarája legalább harmadrésze tartozik a' tanácskozásban részesülni: a' büntetések a' fenyítő törvény könyvből merítettnek a' bün grádusa szerint: halálos ítélet, vagy Deportatio, csak Felségsértéskor vétetik elő. A' Justitz Miniszter kötelessége: az ítélet végrehajtása felől gondoskodni. IV-dik tzikkely a' tisztviselőknek felelet terhek, és e' feletti ítélet. Nem hivatalbeli tettek miatt, rendes Törvényszék elibe idéztetnek, de hivatalbeliek miatt, a' Státus-Ügyesz, a' Királyi Törvény Udvarnál, egy vizsgálóbíró szöllit fel, a' ki a' tanúkat kihalगतja, de a' bévádoltat nem idézheti. Azután a' Kamara elhatározza, helye van e' a' vádnak, vagy nints? Ha van, akkor ezt a' Miniszternek hírül adja: ha nints, akkor is a' Miniszteren marad a' felelet terhe, 's a' bévádoltal együtt a' Pairek Kamarája elibe idéztetik. V-dik tzikkely. A' Státus tisztviselőknek polgári felelet terhek. Mindenki bévádoltathatik polgári törvényszék előtt, ha az előljáró tisztelennek nyilatkoztatta: de a' Miniszter itt is magára veheti a' felelet terhet, a' mire a' bévádolt mindentől felmentetik. Ha a' tisztviselő ellen intézett polgári, vagy Criminalis vád félrevettetik, akkor a' vádló — 100. — 1000 frankkal büntettetik. A' Jan. 11-dikén tartatott Ülésben Barthe Ur a' Státus tanácsróli törvényjavallatot is előterjeszté.

Chateaubriand Ur, a' Quimperléi Követválasztáskor csak 49 szavot nyert, ellenben vetelkedőtársa Tu-

pinier Ur 76 ot. — A' Börzén az a' hír terjedtel, hogy Duc de Broglie, mások szerint pedig Guizot Ur is, hivataljokról való lemondásokat beadták légyen.

SPANYOL ORSZÁG.

(Momoriál des Pyrennées.) Bayonne Jan. 9-kén. Valtaren Therésita nevű Dáma Jan. 6 kán érkezett Madridból Bayonnéba. Ezen — Frantzia Országban alacsony sorsú szüléktől származott Aszszonyról különös dolgokat beszélnek. Mint a' Királyné Udvari aszszonyának, nagy befolyása volt az Ország dolgaiban. Olly nagy ügyességel bírt, hogy az elhúnyt Király, és Királyné között helyhezette, hol anyi érdekek, 's indulatok öszve ütköznek, — mind a' kettőnek bizodalját megnyerte. Azt mondják, Therésita nem volt idegen attól a' határozattól, melly az Uralkodási rendet megváltoztatta.

TÖRÖK ORSZÁG.

(Égyptomi Meniteur.) Alexandria Oct. 26 kán. Minekutánna Adana tartomány külömbféle ágainak Beyei, a' Fő Generális Ó Magassága (Ibrahim Basa) lábainál, a' hódolásküjét letették; — Mohammed Bey, a' Cozanok Feje elmaradt: e' végett Ó Magassága egy Követ által levelet küldött hozzája, egyszersmind megizenvén, hogy jelenne meg minden tartózkodás, és félelem nélkül: A' Követ csak hamar vissza jött avval a' válaszszal, hogy — mivel a' Cozanok fejei, soha sem hajtották meg magokat az Adanai Helytartó előtt, tehát meg nem jelen, noha egyöbberánt kész légyen akármelly más szolgáltnak telyesítésére. (Folytatása következik.)

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Az idej meleg tél némelly régen lefolyt esztendővel való öszvehaszní-

tásra vezet. Crusius Márton 1186k esztendei Chronicájában ezt mondja: Bizonyos tsillagvizsgáló mindenütt kikürtölte, hogy azon esztendőben öszszel, olly szél támad, melly házakat, fákat, hegyeket dönt, erre éhség, és döghalál következik. Sokan megijedvén, föld alatt, és mezőn sátort építettek magoknak. A' keresztet körülhordozták, 's közhelyeken imádságokat tartottak, — azomban a' szerentsétlenség kimaradt, — a' tél meleg volt, 's a' közelébbi esztendőben Januáriusban a' fák már virágoztak, Februáriusban pedig az alma akkora volt, mint egyegy mogyoró, vágy galamb tojás: Májusban arattak, Augusztus elején szüreteltek; ezen rendkívül való esztendőt azután ismét rendes váltotta fel, úgy mint likkasztó nyár, legényes tél. Steinhofér Würtembergi Chronicájában az 1289-ki esztendőről ezt beszéli: ekkor olly meleg volt a' tél, hogy a' hónap híre sem volt, Karátsony körül már bimbóztak a' fák, Januáriusban már éredt volt a' komótsa, a' tyúk, 's más apró marhák tsirkéztek, Aprilisben virított a' szöllő, de Május elején, minden reménységen kívül havazott, 's olly hideg lett, hogy a' szőlő, 's egyéb gyümölcs megfagyott, de meg is, mivel még esztendő elején volt, a' szöllő másodszor is kihajtott, 's öszszel bőven szüreteltek. Minden ollyan óltó volt, hogy egy véka rozst 12 filléren meg lehetett venni, egy akóbert 5 sillingen, vagy 10 kron, egy öreg tyúkot 3 filléren, 14 tojást 1 filléren. Napszámost akkor időben minden munkára 4 fillérért lehetett kapni napjában, de ha étele is yólt, 2 fillérért. Az 1420-dik esztendőről ez mondatik: Ezen a' télen olly nagy meleg volt, hogy Mártz. 20 kán a' gyümölcsfák kifakadtak, Aprilisben a' szöllő virágozott, Pünkösöd körül arattak, és Bertalan

napkor ősz lett: és még is az az esztendő étellel, és gyümöltsel telyes volt. 1421—1429-ig tehát 8 egész esztendeig, élet, bor, gyümöls, repa, káposzta, 's más ehez hasonló jól fizetett. Illy gazdag terméskor el lehet gondolni, milly bőség volt mindenben, éppen úgy, mint 1394-ben de a' mellett az Országot ellenség pusztította, merta' Husziták mindenfől béütöttek, 's mindent potsékká tettek, úgy hogy látszott, mintha az egész Keresztyenség sem volna képes rajtok diadalmaskodni.

B É T S.

Ö Ts. K. Felségének Jan. 9-dikén költ Királyi határozata által Salmer Ferentz Ur, eddig a' Nagy Msgú Erdélyi Kir. Udv. Cancellarianál Conceptualis Practicans az Erdélyi Kir. Guberniumhoz számsfeletti Concipistának neveztetett ki kegyelmesen.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po's on Jan. 20-kán. Az előleges sérelmekre nézve 6-dik a' Jan. 3-dikán költ Rescriptumra nézve pedig 1-ső Izenet készítettett, a' f. h. 16-kán 17-kén és 18-kán tartott Kerületi Ülések alatt. A' törvénykezési munkálat felett folytatódnak a' tanátskozások. Az 5 ik tzikkely, melly a' Kir. Tábla elrendelését illeti, ma végeztetett bé, a' Tár-noki Szék elrendelését illető 6-diktzikkely pedig elkezdődött.

Torna Jan. 7-kén. Tek. Torna Megyének hazafi tüzeröl országszerte ismeretes 's a' Haza köz tiszteletében elő Követje Gróf Andrássy György Ur, saját házi környülállásai úgy kívánván a' Követségről lemondott 's azt a' Ns Megyének megújított felszólítására sem akarván tovább folytatni, Torna RRei e' mai napra közgyűlést rendelték, a' megürült Követi széket más érdemes tagnak elválasztásával betöl-

tendők. Aggodalmat nyujthata valoban a' Megye RReinek, kit választani a' volt derek Követ méltó követőjeül, ha szerentsés éghajlatunkról, közel hozzánk, bámulatos nagyságban szelíden nem mosolyg vala reánk Hazánk egyik tiszta fényü. tsillaga Ragályi Tamás Ur, azon közönségesen ismeretes sérjfi 's tántoríthatlan hazafi, kit a' Gondviselés épen ezen esetre különösen Törnának tartott meg, hogy a' Megye tiszteletétől 's hálás érzelmitől körülömlve 's dilsóséggel koszorúzva lelépelt érdemes Követnek nyomdokiba hágván ne hagyja sülyyedni azon országos hitelt, mellyet Torna az Országgyűlésen eddigi derek Követjei által magának füzögetni szerentsés volt; Torna pedig új bizonyosságát adja annak, milly jól tud mindig választani, és hogy az érdemet 's a' tiszta hazafiságot tsendes magányában is felkeresni, méltánylani, 's azt, midön tsak módjában van, a' köz bizodalomnak mindennel drágább gyöngyeivel ékesítve illő hatáskörébe helyezni 's ez által a' Hazájára dolgozni nem fejté. — E' szerint tehát Ragályi Tamás Ur Torna Követje 's így tagja ismét azon törvényhozó országos testnek, mellynek már két országos gyűlésen szolgált díszére. — J. F.

Fiume Dec. 29-kén: mult napokban emeltetett fel a' közelebb mult nyáron készült, 's városunkból a' Martinschiczai tisztuló Intézetbe vezető, Ludoviceai idomú úton, a' mint ez a' Carolinaitól megválva, szögletet képez — egy három szögű magas szobor, mellynek következők felírásai: a' nyugat-éjszaki részen Carolina. — Via. Nova. Augusto, Jvssv. Caroli. VI. Imp. Max. Ab. Hoc. Flvminc. ad. Portvm. Reg. et. vtrinque. trans. Alpes. ad. Colapin. Per. LX. Pass. Mill. Aperta. — a' dél.

nyugati szakon: Maria. Dorothea. — Via. Rotaria. ab. Avspicatis. Nominis. Serenis. A. D. A. Jo'sephi. Regni. Hvng. Palatini. Convivis. Optvmae. Via. Maria. Dorothea. Compellata. — a' keletin: MDCCCXXXIII. — Francisco. I. Avgvsto. Sceptra. Hung. Tenente. Josepho. A. D. A. Palatino. Francisco. ab. Ürmény. Litvs. Hvng. Gvbernante. via. haec. et Institvtvm. qvo dvcit. Svrexere. Ezen felírások, habár az idő mohától elbontatnak is egykor márványba véssett, arannyal tündöklő betűik is, a' háladatos unokák szívében, kikre szent hagyomány által szállandó koronként a' nagy Jóltévők emléke, örökíteni fogják Fels. Apostoli Királyunk atyáskodó uralkodását, 's hártalan kegyét, mellynél fogva semmi költséget sem kímél, tsakhogy boldogító kormánya alatt kívánt virágra juthasson a' hű alattvalóit szerentséltető kereskedés hazánkban is; Örökíteni fogják Fens. Nádorunkat 's Hitvesét, kik a' Magyarhon ezen végszéleit leereszkedő kegyességben méltóztatván örvendetes jelenlétükkel 1827-ben szerentséltetni, hatalmas közbenjárások által pártolni 's előmozdítani ígérték e' tengerpartok javát; — Örökíteni fogják végre Nagymélt. Ürményi Ürmény Ferentz jelenlegi Kormányzónkat, ki jól érezvén, hogy a' haza virágzása tsak a' kereskedés felvirulása által kaphat állhatatos lábra, közboldogságért buzgódo kebele semmi munkát, semmi fáradságot sem kímél olly intézetek felállításának kieszközlésében 's végrehajtásában, mellyek meszszelátó lelke irányait 's terveit maholnap valósúlt sikerre jutaltandják.

Losonc Dec. 21. kén. Távobbb száléknak megnyugtatasul, azoknak pe-

dig, kik a' Losonczy Ag. Hitv. iskola iránt betses bizodalommal viseltetni kegyeskednek, értesítésül, a' nevezett intézet előljároságának részéről, ezennel közhírré tétetik, hogy t. i. Bukva Lajos Úrnak a' Csehbrezói Predikátori hivatalra léptével megürült segédi 's ezzel egybekötött tanítói hivatal T. T. Zelenka Dániel Urral, kinek jeles tehetségeiben 's buzgó magyar léteben helyzé bizodalomát az egyház, töltetett legyen be, a' tanuló ifjuság előmenetének semminemű tekintetben félben nem szakadtával.

Pest-Buda: A' Magy. Nemzeti Muzeum 1852-ki gyarapodásai: 1) Márt. 21-kén a' Nagymélt. M. K. U. Kamara taksálati hivatalától a' Fens. Nádor főhertzeg kegy. parantsa szerint az értz betsét a' Muzeum részéről kifizetvén, Abauj Vmegye Szakál nevű helységében talált kintsből I. Károly Robert magyar Királynak 15 darabszéles ezüst garasát 's Nagy Lajos Királyunk ugyan annyi 's hasonló garasát vettem által. 2) Sept. 17-kén a' Fens. Főhertzeg-nádor méltóztatott Vadasi id. Jankovich Miklós Táblabíró Urtól a' Nemz. Muzeum részire két darab arany pénzt, mellynek mindegyike 10 aranyat nyom, u. m. Fridrik Cseh Királyét (az ugy nevezett teli királyét), 's a' hires Friedlandi Hertzegét Wallensteinét 108 pengő frton kegyesen megvásárolni. 3) Dec. 4-kén méltóztatott szinte Főhertzeg-nádor Ó Fensége Bétsből a' M. Nemz. Muzeum drágasági gyűjteményének egy Erdélyi hazánkfia Dórer Ferentz mostan Bétsi óras-mester által legnagyobb ügyességgel 's pontossággal készített 's ezüst tallérba foglalt zsebórát, melly maga nemében valóban remek, leküldeni. 4) December 17-dikén vette által Frivaldszky Imre a' M.

Nemz. Múzeum-természeti osztályának segéde a' Nagymélt. M. K. U. Kamara taksálati hivatalától azon 49 arany 's 9 gránt nyomó termés arany darabot, mely 1852 ben a' bányai bánya kerületben találtatott 's a' legnagyobb ritkaságok közé méltán számíthatatik, — 171 fr: 10 1/4 kr. peng. pénz váltáság díj mellett.

Hallit'zky Antal,

a' M. Nemz. Múzeum-első őrje.

K'o m á r o m b ó l í r j á k , h o g y a' part-melléki Csallóköz számos alantabb helysége, mint Csicsó, Néma Nagy és Kisleszi, Nagy és Érseklét több rekon fektet és sorsú társaikkal, (mintegy 300 ölnyre megszágtatván a' nagy töltést a' Duna árja) üszik, 's lakosai padlásokon kuntszorgának; a' Vág pedig visszatolatván a' Duna torladó özönétől, Mátyus földére könyöklött. A' két víz ágálya öszszetsapván egész tengert ábrázol, hol a' tornyok 's helységek mintegy Velentzeként (tsakhogy nem dönthetellen: alapra építve) ölledeznék elő az iszapos hullámból, mind Csallóközön mind Párkány, Esztergom, Győr, Visegrád 's Gutta vidékén. Mennyi kár 's inség már is 's lesz még mindezek következtése! J. K.

Szenta Jan. 3-kán: Hazánk nemzetisedése 's mivelődési előléptei rövid idő alatt sok jó és hasznos intézetet mutatnak elő tsalhatatlan bizonyosságul annak, hogy nemzetisedésünk 's tsinosodásunk valóbanszüelőji a' jónak, hasznosnak és szépnek. Ezen mezőváros-községe is az egészszel törekedvén, már jó idő óta a' vagyontalan, és szüelőjik vagy magzataikban gyám nélkül tsüg-

gedező beteg, vagy nyomorult, 's ntszai koldulásra tehetetlen lakosainak számára állítandó kórházra részint végrehagyományok által, részint pedig szinészi és tántzmulatságok jövedelméből mintegy 2000 fra menő tőkét gyűjtögete, 's már már a' szükséges épület megszerzésére fordítá gondjait, midön nagytszt. Kolonics László helybeli plebánus Úr e' szándékot jöltevőleg megelőzve, a' fenemlített egész tőke megkímélése 's takarításával, 1250 ftón egy alkalmas házat e' végre megszerzévén, azt a' községnek ajándékozá. Ebben 12 beteg vagy nyomorult elférhetvén, azonnal azt szükséges butyorral elláttuk, 's már 6 személy bele is vagyon helyezve. E' kórházbeliek tápláltatásokra az imént lisztelt plebánus Úr 150 ftót ajánlott, más emberszerető lakosok is tettek apróbb, határozott ideig p. o. évenkénti ajánlatokat, e' felett 30 lakos minden hónapjaira élelembeli, mások végre szinte élelem, fűtő 's ruházatbeli ellátást. A' butyor megszerzését igen segíté az ujevi közsöntés megváltásából jött 150 forint, segítik a' naponként nevedő jótétevények, oda tzelozva, hogy a' tőke továbbra is megtakaríttassék, sőt gyarapodjék.

A' Pénz folyamat Januárius' 25 dikán;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 95 35/52
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: — —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 55 3/4 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1223 1/4 for. ton
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)